

Groep vluchtelingen zwerft door Brabant

Rami (49) is uit Syrië gevlucht en verblijft nu in het tijdelijke opvangkamp in Heeze. Hij is van beroep elektrotechnisch ingenieur.

FOTO THIJN VORSTENBOSCH/DCI MEDIA

‘Hier in Heeze zijn we niet bang’

Eerst verbleven ze drie maanden op het voormalige Boerenbondterrein in Waalre. Vervolgens vond de groep onderdak op bedrijventerrein De Spaarpot in Geldrop. Nu is de trein gestopt in Heeze. Maar niemand weet waar en wanneer deze 160 vluchtelingen definitief kunnen uitstappen.

WILLIE THIJSEN

‘**M**ijn kinderen zijn hier veilig. We zijn hier niet bang’, staat op het schermje van de telefoon van de Palestijnse Lena. Ze spreekt nog een bericht in dat even later via de vertaal-app op haar telefoon verschijnt: ‘Als we naar Heeze

lopen, zien we onderweg vriendelijke mensen’.

Lena en haar drie kinderen maken deel uit van de zogenoemde ‘Waalre-groep’, die vorige maand neerstreek in het tijdelijke opvangkamp aan de rand van bedrijventerrein De Poortmannen in Heeze. Begin dit jaar arriveerden ze in het overvolle Ter Apel. Na enkele dagen werd Lena met haar kinderen overgebracht naar een noodlocatie in Assen.

Van daaruit is ze met zo’n 150 andere asielzoekers naar Zuidoost-Brabant verkast: eerst voor drie maanden naar Waalre. En toen naar Geldrop, ook weer voor drie maanden. En nu zit ze met haar kinderen in de gezamenlijke tent in het tijdelijke opvangkamp in Heeze. ‘Mijn man is in Syrië’, vertelt ze in gebrekkig Engels, terwijl ze alweer naar haar telefoon grijpt. Haar tienerdochter, die wel goed Engels spreekt, neemt het gesprek

over: ‘We zijn half Palestijns, half Syrisch.’

Terwijl Lena via het scherm laat weten dat de mensen in Heeze behulpzaam zijn en het eten lekker is, vertelt de dochter dat ze erg moet wennen aan de Nederlandse kost die dagelijks door een cateraar wordt bereid. ‘Altijd aardappelen’, zegt ze met een zuur gezicht. Zelf koken is op het terrein niet mogelijk, vanwege de beperkte stroomcapaciteit.

Lena is blij dat zij en haar kinderen een eigen kamer hebben,

VERVOLG VAN PAGINA 3

Op de vraag of Lena haar kamer wil laten zien, loopt ze zonder iets te zeggen weg. De dochter neemt het gesprek over. Ze vertelt over haar school. Ze verstaat al een beetje Nederlands, maar spreekt de taal nog niet. Elke dag reist ze met de bus en de trein naar Eindhoven, naar het Global College. Daar heeft ze het erg naar haar zin.

Ondertussen lopen we naar hun 'woning'. Dit blijkt een woonunit te zijn van 18 vierkante meter. Op het terrein staan er veertig opgesteld. De units zijn per twintig samengepakt in een soort overdekt woongebouw, waar zich ook de gezamenlijke sanitaire voorzieningen bevinden. Aan de ene kant zijn gezinnen ondergebracht, aan de andere kant alleenstaande mannen.

'Het is klein'

Daar is ook Lena weer. Ze is nog bezig om haar kamer een beetje te fatsoeneren voordat we binnen mogen kijken. Er staan twee eenpersoonsbedden en een stapelbed. Verder is er een tafeltje met stoelen en er zijn twee opbergkasten. „Het is klein en we hebben erg weinig opbergruimte”, probeert Lena duidelijk te maken.

De puberdochter vertelt dat ze privacy mist, omdat ze met haar moeder en twee broertjes op één kamer slaapt. Tegelijkertijd beseft moeder Lena dat ze geluk hebben dat de kamers voor maximaal vier personen zijn. Zo hoeven ze hun kamer niet met anderen te delen.

Terug in de gezamenlijke, enigszins fris aandoende tent zien we twee jonge mannen pingpongen. Ze komen uit Eritrea en hebben dikke winterjassen aan. Zes kinderen zitten een stukje verderop aan een tafel te tekenen. Het is volop herfst, dus hebben de knutselvrijwilligers herfstbladeren, dennenappels en eikels verzameld om er mooie herfststukjes mee te maken.

Aan de andere kant van de tent krijgen twee groepjes mannen Nederlandse taalles. Het lezen, schrijven en vooral spreken is belangrijk om straks goed voorbereid te zijn op het inburgeringsexamen. Want ondanks de strenge asiolverhalen van PVV-minister Marjolein Faber blijven ze hopen en vertrouwen dat ze in Nederland mogen blijven.

Hij is de oorlog beu

Rami (49) uit Syrië heeft in elk geval zijn blik duidelijk gericht op een toekomst in Nederland. Ook hij begon zijn verblijf in Nederland in Waalre en Geldrop en woont nu in Heeze. Hij was de oorlog in zijn land meer dan zat. „Vijf legers zijn in mijn land aan het vechten en de situatie is door de oorlog tussen Israël en Hezbollah alleen maar verslechterd. Elke dag vallen er bommen”, vertelt hij in bijna perfect Engels.

En dus trok hij van Syrië naar Libië en stak de Middellandse Zee over naar Italië. Hij dobberde 26 uur in een bootje met negentig mensen op het water, voordat hij voet kon zetten op Europese bodem. Vanuit Italië reisde hij met de bus en de trein naar Nederland.

„Nederland is een stabiel en veilig land. Hier worden mensenrechten gerespecteerd.”

Rami was in Syrië elektrotechnisch ingenieur. Omdat hij langer dan zes maanden als asielzoeker in Nederland verblijft, mag hij in principe werken. Maar dan moet hij wel over een bur-

gerservicenummer (BSN) beschikken. Daar wacht hij nog altijd op, vertelt Rami.

Hij baalt ervan. Want hij wil graag aan de slag en weet ook dat Nederlandse bedrijven zitten te springen om technisch geschoold personeel. Een handvol bewoners in het kamp in Heeze is al wel in het bezit van zo'n

BSN-nummer. Zij werken bij bedrijven op De Poortmannen.

Ver van de bewoonde wereld

Dat Rami steeds van opvangplek naar opvangplek moet, deert hem niet zo zeer, zegt hij: „Het is hier in Heeze goed. De mensen doen goed hun best. Het is alleen jammer dat we zo ver van het centrum zijn geplaatst.”

Het kampje ligt inderdaad in een uithoek van bedrijventerrein De Poortmannen, ver van de bewoonde wereld. Twee maanden geleden groeiden er nog aardappelen. Nu wonen er 160 vluchtelingen in wat officieel de 'tijdelijke gemeentelijke opvang' heet. Of TGO, om het nog wat abstracter te maken.

Afgelopen zomer vroeg burgemeester Jos van Bree van Geldrop-Mierlo zijn collega-burgemeesters in de regio Eindhoven wie het opvangstokje van hem wilde overnemen. Uiteindelijk stak alleen burgemeester Teun Helden van de gemeente Heeze-Leende zijn hand op.

Begin oktober verhuisde de groep van het ene bedrijventerrein (Spaarpot) naar het andere (De Poortmannen). Het kampje in Heeze heeft wel

maar haar puberdochter mist privacy

Een vrijwilliger geeft taalles.

iets weg van een luxe festivalcamping, maar dan zonder de sfeer van een festival.

„De locatie is in anderhalve week opgebouwd”, vertelt Etienne van den Elzen. Hij is eigenaar van het bedrijf CS&CO uit Ravenstein dat de tijdelijke gemeentelijke opvang in Heeze exploiteert en beheert. „We hebben gepro-

beerd het een beetje leuk aan te kleeden”, zegt hij, wijzend naar het grasveldje achter de gezamenlijke tent. Buiten hangt ook sfeerverlichting. „Zo proberen we het een beetje huiselijk te maken.”

Een cateraar zorgt één keer per dag voor een warme maaltijd. Op maandag komt de frietkar langs. „Daar kij-

ken de bewoners echt naar uit. Friet met mayonaise en vooral kaassoufflés en frikandellen zijn populair”, vertelt hij.

Oorspronkelijk komt Van den Elzen uit de festivalwereld, maar nu richt hij zich volledig op vluchtelingen. Hij heeft 220 mensen in dienst en biedt opvang aan zo'n vierduizend vluchtelingen, verdeeld over dertig locaties, voornamelijk binnen een straal van 50 kilometer rond Eindhoven.

Hechte community

Van den Elzen was ook verantwoordelijk voor de tijdelijke kampen in Waalre en Geldrop. Hij kent de Waalre-groep, die redelijk intact is gebleven, inmiddels aardig goed.

Ze zijn gevlucht uit landen als Syrië, Eritrea en Jemen. In die bijna acht maanden dat ze samenwonen, is er een hechte community ontstaan. „De mensen helpen elkaar bijvoorbeeld met het repareren van hun fiets of leggen uit hoe het openbaar vervoer werkt. Ook werken ze mee om de boel schoon te houden. Rotzooi wordt er niet getrapt”, vertelt locatiemanager Tom Koopmans. „Ze letten op elkaar.”

Bij het centrale klachtenmeldpunt

blijft het rustig, met uitzondering van een enkele opmerking over geluidsoverlast. Van den Elzen: „Ook is een keer een groepje gaan voetballen bij de lokale voetbalclub, terwijl daar voetbalwedstrijden op de planning stonden. Er zitten een paar fanatieke voetballers bij. Dat ze daar gingen voetballen, was niet handig van ze. Maar ook dat is opgelost.”

Van den Elzen verwacht dat de noodlocaties nog wel even nodig zullen blijven. Verschillende gemeenten zoals Geldrop-Mierlo en Nuenen hebben al aangekondigd een meer permanente opvanglocatie in te richten voor bijvoorbeeld drie, vijf of tien jaar, maar het zal nog wel even duren voordat die klaar zijn. „Ik schat dat we nog zeker tot en met 2026 noodopvang nodig zullen hebben”, zegt Van den Elzen.

Hij ziet zelf liever dat vluchtelingen worden opgevangen in permanentere opvanglocaties. Zijn kamp in Heeze is naar eigen zeggen een noodoplossing. „Een permanente opvanglocatie is uiteindelijk ook veel goedkoper. Ik schat dat het ongeveer de helft scheelt.”

Intussen blijft migratieminister Marjolein Faber erop hameren dat ze de instroom van asielzoekers wil aanpakken. Tegelijkertijd blijven de asielprocedures stroperig. In sommige gevallen doen vluchtelingen er een jaar over om door de asielprocedure te komen. Twee jaar is ook al geen uitzondering.

Volgend station Deurne?

Wie de felbegeerde verblijfsstatus krijgt, kan de deur van het opvangkamp, de doorstroomlocatie of het asielzoekerscentrum echter nog niet achter zich dichtgooien. Van den Elzen kent vluchtelingen die zes, zeven of zelfs acht jaar in een kamp of azc hebben moeten wonen.

De groep asielzoekers in Heeze leeft tussen hoop en vrees en zal nog wel vaker op de 'asieltrein' moeten stappen. Op 1 april 2025 loopt de termijn van zes maanden af en wordt het kamp in Heeze opgedoekt. Deurne heeft zich aangemeld om de groep over te nemen en onderzoekt nu of dat ook echt kan.

Wat is een 'tijdelijke gemeentelijke opvang'?

De tijdelijke gemeentelijke opvang voor asielzoekers werd eerst crisisnoodopvang genoemd. De locaties worden beheerd door gemeenten. Zij voeren het dagelijkse beheer, meestal in samenwerking met derde partijen zoals in Heeze met CS&CO. Daarnaast helpen zo'n zestig vrijwilligers mee bij dagbestedingsactiviteiten of ze geven taalles. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) vervult alleen een ondersteunende rol. Twee keer per week komen medewerkers van het COA in Heeze langs voor een spreekuur, op maandag en op donderdag. Dan krijgen de bewoners bijvoorbeeld uitleg over hun asielprocedure.

Kinderen tekenen en knutselen in de centrale tent op het opvangkamp in Heeze. FOTOS THIJN VORSTEN-BOSCH/DCI MEDIA